

Webbinarium för skyddschefer i hamnar och hamnanläggningar

2026-10-20

Vi startar kl. 13:00.

Välkomna!

Praktisk information

- Mikrofoner och kameror är avstängda från början.
- **Chatt** är huvudkanalen om ni har frågor. Vi tar era frågor vid lämpligt tillfälle.
- **Räck upp handen** används vid avsatta frågestunder efter presentationsblock om ni har frågor. Moderator fördelar ordet.
- Om ni har problem med tekniken, kontakta sjofartsskydd@transportstyrelsen.se så hjälper vi er "bakom kulisserna".
- Webbinariet spelas *inte* in. Presentationen och Frågor&Svar publiceras efteråt.

Agenda

- Inledning och praktisk information
- Aktuella frågor och kommande förändringar inom hamn- och sjöfartsskydd
 - Sjöfartsskyddskontrollanter
 - Ett ökat hamnskydd
- Vad är nytt hos oss på myndigheten?
- Aktuella frågor (forts.)
 - Praktiska råd kring tillsyns- och tillståndprocesserna
 - Kommunikationsvägar
- PAUS 14.10 - 14.30
- Aktuellt från sektionen för cybersäkerhetstillsyn: cybersäkerhetslagen
- Aktuellt från sektionen för säkerhetsskydd: En ny lag om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare och internationellt åtagande om säkerhetsskydd
- Frågor och svar
- Avslutning

Sjöfartsskyddskontrollanter

- Information på hemsidan:
<https://www.transportstyrelsen.se/sv/sjofart/sjotrafik-och-hamnar/hamn-och-sjofartsskydd/hamn-och-sjofartsskyddskontrollanter/>
- Kompletterande upplysningar
 - Behovet av kroppsvisitation och undersökningar (omfattning, frekvens) ska beskrivas i den skyddsutredning som Transportstyrelsen genomför för hamnanläggningar
 - Hamnanläggningen kan i skyddsplanen ange motsvarande kontrollfrekvens på olika sätt
 - Stickprovskontroller

Kompletterande upplysningar

Datum 2026-09-14
Version 01.00

Dokumentation
TSG 2026-8528

Sjö- och luftfart
Enheten för skydd och säkerhet

1 (7)

Kompletterande upplysningar till
regelverket om sjöfartsskydd
gällande kroppsvisitationer och andra
undersökningar i hamnanläggningar

Förordnande och utbildning

- Förordnanden av sjöfartsskyddskontrollanter utfärdas av Polismyndigheten enligt särskilda föreskrifter och allmänna råd
- Kontaktuppgifter finns på Polismyndighetens webbplats
- Förutsättningar för utbildning av nya sjöfartsskyddskontrollanter

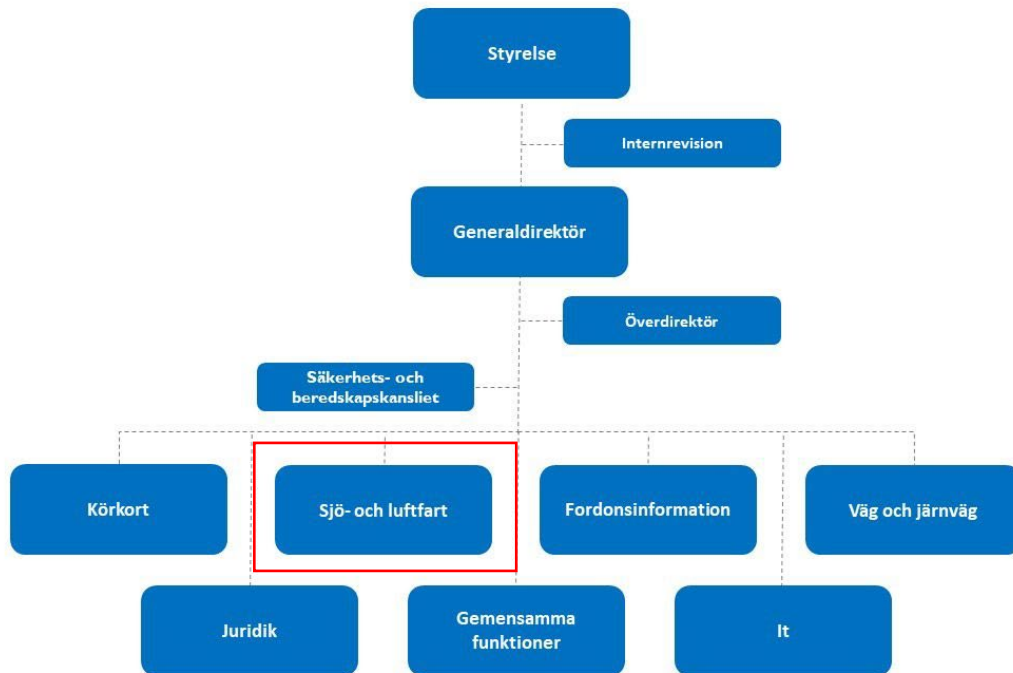
Ett ökat hamnskydd – bakgrund

- Regeringsuppdrag juni 2024
- I samverkan med andra myndigheter
- Rapport
 - Transportstyrelsen tar fram hamnskyddsutredningar och fastställer hamnskyddsgränser
 - Polismyndigheten blir hamnskyddsmyndighet
 - Transportstyrelsen är tillsynsmyndighet
- Rapporten remitterades av Regeringskansliet under sommaren 2025
- Inget förslag än (oktober 2026)

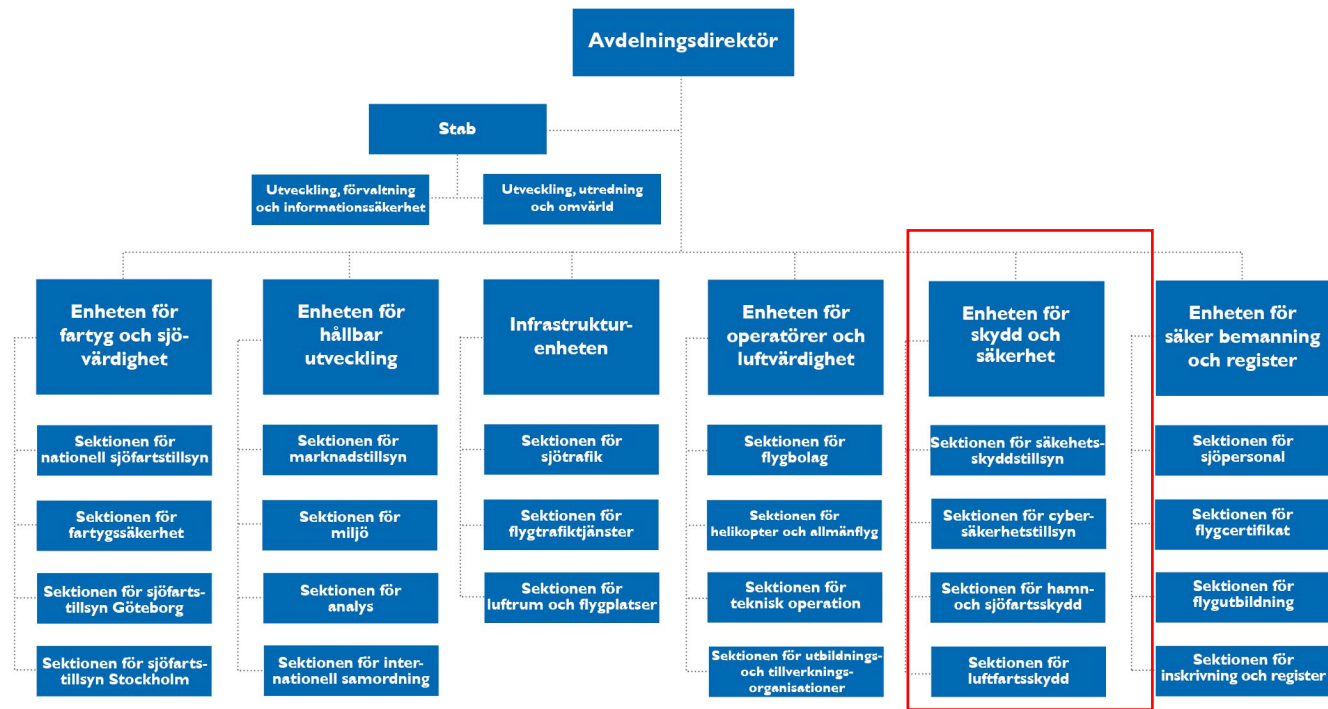
Ett ökat hamnskydd - förberedelser för ett möjligt förslag

- Samverkan mellan Transportstyrelsen och Polismyndigheten
- Ta fram metod, mallar mm
- Förbereda ändringar av Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2022:21) om hamnskydd

Transportstyrelsen

Sjö- och luftfart

Ny organisation – andra förutsättningar

- Samarbete över organisatoriska gränser inom samma enhet
- Forum för tillsynsfrågor

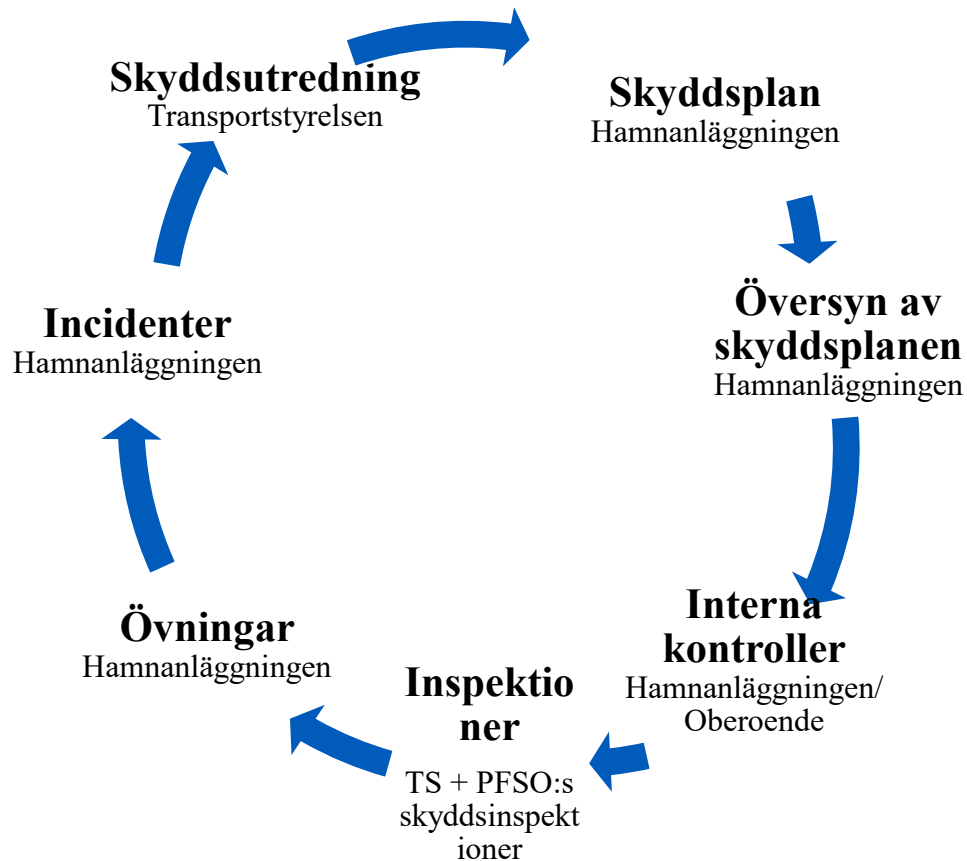

Sektionen för hamn- och sjöfartsskydd

- 17 (idag 15) medarbetare inklusive sektionschef
- Vi finns i Norrköping (5), Göteborg (7), och Kista (5)

Sektionens ansvarsområden

- Regelutveckling, tillståndsgivning, tillsyn och analys för sjöfartsskydd i **hamnanläggningar** och hamnskydd i **hamnar (=landsidan)** och
- Regelutveckling för sjöfartsskydd på **fartyg**.
- *Notera: tillståndsgivning, tillsyn och analys för sjöfartsskydd på fartyg hanteras av Enheten för fartyg och sjövärdighet. Hit hör fartygsinspektörerna. Har beredskap.*

Förnyelser av skyddsplaner

Sjöfartsskydd

- 1 år innan hamnanläggningens skyddsplan löper ut: e-post
- TS bokar tid för digitalt uppstartsmöte och genomför platsbesök
- Utkast PFSA
- Yttrande
- Fastställande av PFSA
- PFSO inkommer med en PFSP
- TS godkänner PFSP

Hamnskydd

- 6 mån innan hamnanläggningens skyddsplan löper ut: e-post
- Hamninnehavaren genomför PSA
- TS godkänner PSA

Om områdena inte sammanfaller:

- Hamninnehavaren upprättar en PSP
- TS godkänner PSP

Kompletteringar av skyddsplan

- Detaljerad kartbild
- Tillträdespunkter
- När planen bör granskas och revideras
- Detaljerad beskrivning av skyddsorganisationen
- Förfarande för bedömning av den kontinuerliga effektiviteten hos skyddsåtgärder

Vanliga brister vid inspektion - Skyddsinspektioner

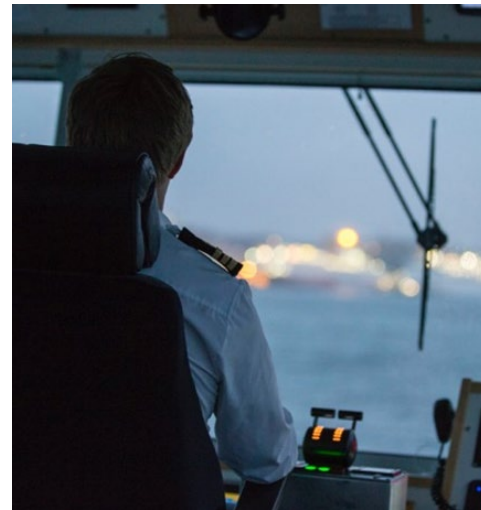
Skyddsinspektioner ska säkerställa att skyddsrelaterad utrustning och skyddsåtgärder fungerar i enlighet med skyddsplanen.

Best practise: Checklista som en del av skyddsplanen.

Vanliga brister vid inspektion - Sjöfartsskyddsorganisationen

PFSO & personal med särskilda sjöfartsskyddsuppgifter

- Personal i hamnanläggningen som har konkreta uppgifter kopplade till sjöfartsskyddet enligt hamnanläggningens skyddsplan. *Exempel: tillträdeskontroll, övervakning, kontroll av last och leveranser till fartyg.*
- Ska förstå sitt ansvar och ha **tillräcklig kunskap** och förmåga att utföra sina tilldelade uppgifter enligt avsnitt A18.2 och få **utbildning** enligt B 18.2.
- Genomförda utbildningar behöver kunna visas vid tillsyn.

Vanliga brister vid inspektion - Övningar

- Kvartalsövning (drills) ska genomföras minst var tredje månad och ska användas för att testa enskilda delar av hamnanläggningens skyddsplan, rutiner eller skyddsåtgärder.
- Årlig övning (exercise) är en mer omfattande övning vilket ska genomföras minst en gång per kalenderår, med högst 18 månader mellan två sådana övningar.
- Dokumentation, utvärdering och deltagarlista

Kommunikationsvägar

Q s

[Vägtrafik](#) [Luftfart](#) [Sjöfart](#) [Järnväg](#) [Om oss](#)

[Sjöfart](#) > [Sjötrafik och hamnar](#) > [Hamn- och sjöfartsskydd](#)

Sjötrafik och hamnar

Fartområden sjöfart	+
Farleder och hamnar	+
Lotsning	+
Hamn- och sjöfartsskydd	—

Förhandsanmälan av skyddsinformation

Hamn- och sjöfartsskyddskontrollanter

Regelverk

Skyddsutredning och skyddsplan

Hamn- och sjöfartsskydd

Hamn- och sjöfartsskydd, eller "maritime security" som det heter på engelska, handlar om de åtgärder som syftar till att förhindra kriminella och olagliga handlingar riktade mot fartyg, hamnar och hamnanläggningar.

[Blanketter för hamn- och sjöfartsskydd >](#)

Regelverket för sjöfartsskydd togs fram vid FN:s sjöfartsorganisation, Intern Maritime Organisation (IMO), som en åtgärd efter händelserna den 11 september 2001 i New York och Washington. Reglerna trädde i kraft den 1 juli 2004 genom SOLAS-konventionen och ISPS-koden. De har sedan införts i EU-rätt och svensk rätt. Inom EU kompletterades reglerna 2005 genom ett direktiv om hamnskydd.

[Läs mer om regelverket](#)

Prenumerera på information

Prenumerera för att hålla dig uppdaterad kring ditt intresseområde:

[Prenumerera på information](#)

Kontaktvägar till Transportstyrelsen gällande hamn- och sjöfartsskydd

Frågor?

Cybersäkerhetslagen

Sektionen för cybersäkerhetstillsyn

Rättsakterna

Myndigheten för civilt försvar tog fram föreskrifter

Cyberverksamheten + föreskrifter flyttade till Nationellt cybersäkerhetscenter NCSC 1 juli 2026

Föreskrifter som förtydligar cybersäkerhetslagen:

- **Föreskrifter om anmälan och identifiering av väsentliga och viktiga verksamhetsutövare**
 - Vägledning för anmälan och identifiering av verksamhetsutövare som omfattas av cybersäkerhetslagen
- **Föreskrifter om incidentrapportering och informationsskyldigheter för väsentliga och viktiga verksamhetsutövare**
 - Vägledning incidentrapportering och informationsskyldighet
- **Föreskrifter om säkerhetsåtgärder och ledningens utbildning**
 - Introduktion till föreskrifterna (i väntan på vägledning)

Transportstyrelsens sektorsansvar

- Sjöfart
- Luftfart
- Väg
- Järnväg
- Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar,
- Tillverkning av andra transportmedel

Hamnar och hamnanläggningar

Sjötransport (rederier)

Enheter som sköter utrustning och anläggningar i hamnar

Vilka omfattas?

Ledningsenheter för hamnar enligt definitionen i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/65/EG(11), inbegripet deras hamnanläggningar enligt definitionen i artikel 2.11 i förordning (EG) nr 725/2004, och enheter som sköter anläggningar och utrustning i hamnar

Ledningsenheter = hamninnehavare resp. hamnanläggningsinnehavare

Hamninnehavare = innehar tillstånd om godkännande av skyddsplan från Transportstyrelsen

Hamnanläggningsinnehavare = innehar tillstånd om godkännande av skyddsplan eller likvärdigt skyddsarrangemang från Transportstyrelsen

Vilka omfattas?

Kategori	Årsarbetskrafter	Omsättning	och	Balansomslutning
Stort	≥ 250	≥ 50 mn €	och	≥ 43 mn €
Medelstort	≥ 50	≥ 10 mn €	och	≥ 10 mn €

! Ett företag kan omfattas av cybersäkerhetslagen även om företaget inte självständigt uppfyller tröskelvärdena ovan. Om ett företag ingår i en koncern beror bedömningen av storlek och omfattning på ägar- och kontrollförhållandena. Om det finns ett bestämmandeinflytande, till exempel om ett moderbolag är majoritetsägare i ett dotterbolag, ska antal anställda och omsättning normalt räknas samman för dessa företag.

Tillsyn

- Anmälningstillsyn
- Incidentrapporteringstillsyn
- **Säkerhetsåtgärder och ledningens utbildning**

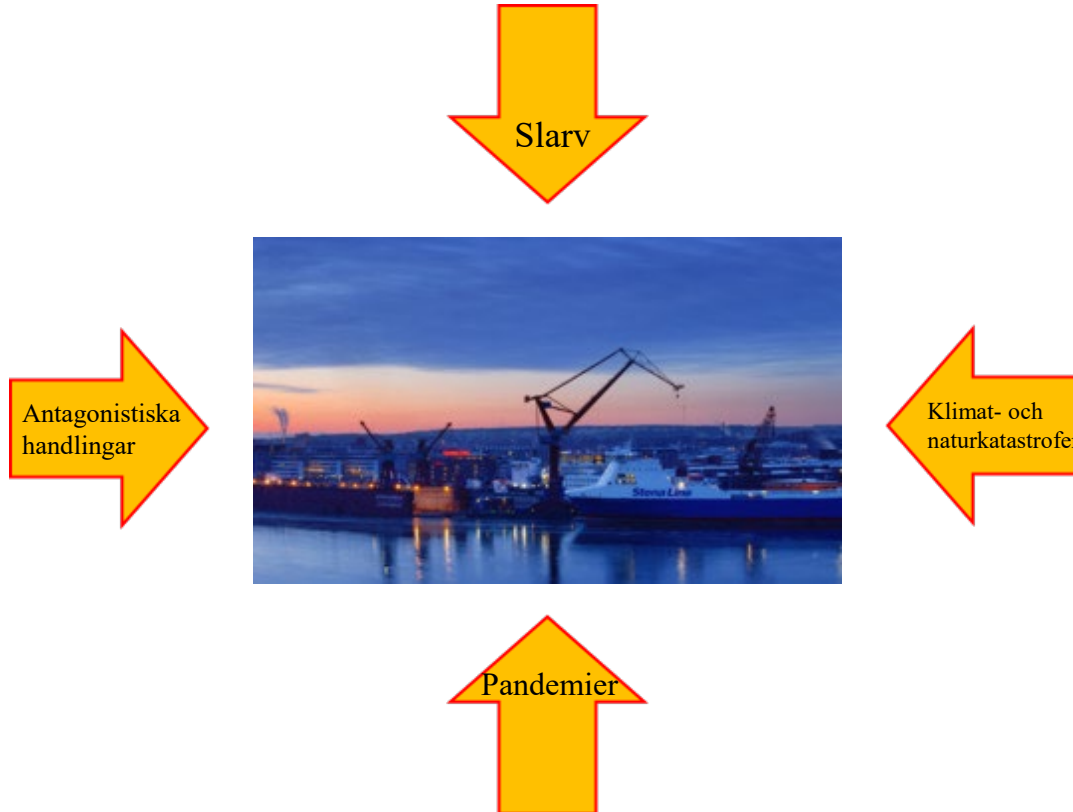
Frågor?

nis@transportstyrelsen.se

En ny lag om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare och internationellt åtagande om säkerhetsskydd

Hoten mot samhällsviktiga tjänster

CER-direktivet (EU) nr 2022/2557

- Dynamisk hotbild - framväxande hybrid- och terroristhot
- Ökad fysisk risk på grund av naturkatastrofer och klimatförändringar (extrema väderhändelser vanligare och mer omfattande)
- Säkerställa *kritiska entiteters* leverans av *samhällsviktiga tjänster* på den *inre marknaden*
- **Kritisk entitet (verksamhetsutövare)**: offentlig eller privat entitet som har identifierats av en MS tillhörande en av de sektorer som anges i bilagan (kan vara exv. "sjötransportföretag" och ledningsenheter för hamnar)
- **Samhällsviktig tjänst**: tjänst som är avgörande för att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner, ekonomisk verksamhet, folkhälsa och allmän säkerhet, eller miljön (≠ samhällsviktig verksamhet)

CER-direktivet forts.

- Ytterligare ett initiativ av EU för att stärka motståndskraften i samhällsviktiga tjänster
- Allriskansats: Ska motverka störningar eller avbrott som föranletts av till exempel naturolyckor, pandemier eller andra allvarliga händelser (även antagonistiska).
 - I stort sett samma sektorer som NIS2 (inga tröskelvärden för omsättning eller sysselsatta).
- Kompletterar NIS2
 - fysisk säkerhet och personalsäkerhet (bakgrundskontroller)

Ny lag om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare

- Prop. 2025/26:303 kom i juli 2026 – lag föreslås i kraft 1 januari 2027
- Genomför CER-direktivet i Sverige
- 2 kap. lagförslaget – kriterier för identifiering (utpekande)
 - Omfattas av någon av kategorierna i bilagan till CER
 - Tillhandahåller en eller flera samhällsviktiga tjänster
 - Verksamhet och kritisk infrastruktur i Sverige
 - Incident skulle få *betydande störande effekt för tillhandahållande av tjänsten/andra beroende tjänster* (se art. 7.1 i direktivet)
- Skyldigheter verksamhetsutövare – 3 kap.
 - Riskbedömning,
 - åtgärder för motståndskraft - plan för motståndskraft
 - befattningsanalys, bakgrundskontroll
 - incidentrapportering

Ny lag om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare forts.

- Möjliga tillgodoräknanden av närliggande lagstiftningar
- Transportstyrelsen förväntas bli tillsynsmyndighet
- Föreskriftsarbete pågår (Myndigheten för civilt försvar), medarbetare från Transportstyrelsen medverkar
 - Åtgärder för motståndskraft
 - Incidentrapportering
 - Betydande störande effekt
- Kartläggning pågår

Kom ihåg!

- Lagen handlar inte om att bocka av juridiska boxar
- Handlar om att sjötransporterna ska fungera
- Sveriges import och export ska hållas igång

Introduktion till säkerhetsskyddet

- SSL skydd av det mest skyddsvärda
- Gäller verksamhet av betydelse för Sveriges säkerhet och internationella åtaganden om säkerhetsskydd
- T.ex. inom totalförsvaret och nationellt samhällsviktig verksamhet
- Höga krav på fysisk-, personal- och informationssäkerhet, bl.a.:
 - Säkerställa tillräckligt fysiskt skydd (angreppsanalyser),
 - Säkerhetsprövning (registerkontroll) av personal,
 - Detaljerade krav på informationssystem och informationssäkerhet,
 - Detaljerade regler om säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter
 - Dokumentation i säkerhetsskyddsanalys och säkerhetsskyddsplan
- Hamn- och sjöfartsskydd internationellt åtagande – omfattas av SSL

Kompletterande upplysningar

- Kompletterande upplysningar 16 juni 2026 (ersätter tidigare informationsmeddelande)
- SSL och hamn- och sjöfartsskyddet har många beröringspunkter och överlappar varandra på flera områden.
- T.ex. hamnsskyddsutredning inom hamnskyddet, hamnsskyddsplan

Kompletterande upplysningar forts.

- Endast verksamhet inom ramen för hamn- eller sjöfartsskyddet
 - Vissa tillgodoräkningar för att undvika dubbelarbete
 - genom att följa kraven i hamn- och sjöfartsskyddet bedömer Transportstyrelsen att skyldigheterna enligt SSL i huvudsak uppfylla
 - Tillsyn enligt hamn- och sjöfartsskyddet
 - ~~— genomföra en säkerhetsskyddsanalys eller en säkerhetsskyddsplan~~
 - ~~— inkomma med en anmälan om säkerhetskänslig verksamhet~~
 - ~~— inkomma med anmälningar om säkerhetsskyddschef/ säkerhetsskyddschefens ersättare i sådan verksamhet.~~
- Till någon del bedriver verksamhet som är av betydelse för Sveriges säkerhet eller har säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter
 - då kan kraven i hamn- och sjöfartsskydd inte tillgodoräknas som uppfyllelse av SSL
 - Tillsyn enligt SSL och hamn- och sjöfartsskyddsregelverket

Tack för uppmärksamheten!

cer@transportstyrelsen.se

ssl@transportstyrelsen.se

Inkomna frågor

- Transportstyrelsens avgifter
 - Se information på vår hemsida.
- Hur Transportstyrelsen tillämpar artikel 2.4 för hamnar som sammanfaller. Vad krävs av hamninnehavaren?
- Principer för hamnanläggningens utbredning och hamnanläggningens gräns mot vattenområdet/farled
 - Vi avser att förtydliga detta på vår hemsida.
- Var går i praktiken gränsen mellan en ändring som kräver nytt godkännande och löpande förändringar i arbetssätt/dokumentation.
 - Vi avser att förtydliga detta på vår hemsida.

Avslutning

- Utvärdering
- Tack för visat intresse!